

Črna, 23. 9. 2019

Ljuba moja materinščina!

Dolgo sem razmišljala, kaj ti naj napišem. Nisem pravzaprav prepričana, ali sploh vem, kaj želim povedati še zdaj, ko že sedim za pisalno mizo. Verjetno ti je jasno ali pa si opazila, da te zadnje čase cenim premalo. Mogoče te pravzaprav nikoli nisem cenila dovolj in bi rada to popravila. Seveda, to ne bo šlo kar tako in potrebnega bo veliko vloženega truda, vendar pa sem pomislila, da bom začela s preprostim pismom. Z lepo besedo se daleč pride. Ti to še posebej veš in upam, da se ti bom s tem malo oddolžila, če ne kaj drugega, pa ti bom končno le povedala, kaj si zares mislim o tebi, saj tega ne poudarim velikokrat.

Pravzaprav lahko začnem kar 14 let nazaj, saj si z mano že od rojstva. Slediš mi, odkar sem izgovorila svoje prve besede, obkrožala pa si me že pred tem. Z mano si bila, ko sem prvič sedla za šolske klopi, kjer sem te le še bolje spoznala; vse tvoje velike in male začetnice ter tiskane in zatem tudi pisane črke, ki so mi bile do takrat raketna znanost, nato pa sem si jih z veseljem zapisovala v zvezke.

Z mano si bila tudi ob mojem prvem obisku šolske knjižnice. Učiteljica naju je odpeljala po dolgih hodnikih čisto na drugo stran šole in kot drugošolki se mi je to takrat zdelo neizmerno zanimivo in razburljivo potovanje. Med potjo sem z velikimi očmi opazovala starejše učence, kako hodijo naokoli z debelimi knjigami in učbeniki. Spomnim se, da sem si mislila, kako ne bom nikoli mogla prebrati, še težje pa razumeti česa tako težkega. Na pogled so mi bile te knjige tako dolgočasne in puste. Doma sem brala slikanice, ki so bile kratke in preproste (tako je trdila moja mama, saj se meni seveda niso zdele), predvsem pa polne barvitih slik in dopolnjene z malo besedila.

Ko pa sva vstopili v šolsko knjižnico, je bilo, kot da bi se mi odprl nov svet. Obkrožale so naju police, polne čudes. Debele knjige, kratke slikanice, barviti stripi in stari slovarji. Vsak mi je predstavljal nov izziv, ki sem se ga v naslednjih letih odločila premagati in raziskati s tvojo pomočjo. Pričeli sva s krajšimi zgodbami o vilah, princeskah in njihovih princih na belih konjih. Tvoje besede in izrazi so mi pred oči narisali sliko čistejšo od televizijskega ekrana, h kateremu sem se vračala vedno redkeje. Način, s katerim si vrtela in premetavala črke, me je zasvojil, vedno pa si znala narediti red in preprečiti zmedo z vejico ali piko. Ustvarila si pravo simfonijo iz jezika, ki se mi je prej zdel dokaj preprost, in vedno sem ji z veseljem prisluhnila.

Prešli sva na vedno daljše romane, spoznavali sva vedno več posebnih in težkih izrazov in moj košek besedic je kaj kmalu prerasel v prav velik kup. Učila si me in me vzgajala s svojimi pripovedmi, pesmimi in slovnico. S pomočjo nadarjenih avtorjev si me navdušila nad pisanjem in kaj kmalu sem tudi sama posegla po pisalu in si pričela izmišljati nove svetove daleč stran od nas.

Nato pa sem počasi prenehala toliko brati in pisati. Seveda te nikakor nisem izključila iz svojega življenja, vendar pa se je prikrito med naju vmešala tudi angleščina. Bila je najina prijateljica, tudi ona me je učila mnogo stvari in mi dala veliko nasvetov, a nikoli ne bi smela preseči tvoje vrednosti, česar sem se tudi zavedala. Pa vendar si je prisvojila tvoje mesto in jaz sem le stala ob strani in ji to dovolila. Moj angleški kupček se je večal, najin kupček pa se je počasi in neopazno začel manjšati. Večkrat je najine lepe besede nadomestila kakšna angleška, saj je bila enostavno prva stvar, ki mi je skočila iz ust v pogovorih. Brala sem angleške knjige in celo pisala angleške zgodbe.

Ne razumi me narobe, seveda angleščina ni slab jezik in cenim jo za to, kar je. Vesela sem, da je moja dobra prijateljica, a nikoli ne bi smela uničiti najinega odnosa in igrati večje vloge v mojem življenju kot jo igraš ti.

To ti pišem zato, da se ti opravičim. V današnji družbi se mnogokrat pomembnost materinščine pozabi, prevečkrat pozabimo tebe in potlačimo pomembnost maternega jezika. Nadomestimo te z drugimi ali pa se zmrdujemo, ko se moramo malo potruditi razumeti, kaj čudovitega nam poskušaš pokazati, ker nam je enostavno pretežko. Vsi učitelji in odrasli so nam vedno poudarjali pomembnost našega odnosa s tabo, moji sovrstniki in ,žal, tudi jaz pa smo se obrnili stran ob prvi priložnosti, takoj ko smo spoznali nov jezik.

Vendar pa sem zadnje čase začela veliko več razmišljati o tem, koliko mi pomeniš in kako zelo sem se motila. Ti si in vedno boš del moje identitete ter del identitete vseh Slovencev. Zase si se morala borovati več sto let, preden si lahko zaživela v miru s svojim narodom. Drugi jeziki so te vedno hoteli zasenčiti in te poteptati pod sabo, si prilastiti Slovence in jih prisiliti, da se izražajo, kot jim narekujejo oni. Vendar je tvoj pogum in trud slovensko govorečih ljudi to preprečil, saj so se borili zate in premagali vse ovire.

Zato sva lahko sedaj tukaj v naši svobodni samostojni državi, kjer govorimo svoj jezik, na katerega bi morali biti ponosni. Ti si in vedno boš del mene in kamor koli po svetu bom šla in kar koli bom počela, boš ti z mano večno.

Ugotovila sem, da bi bila nič brez tebe. Izgubljena v širnem svetu jezikov in narodov, pripadala pa ne bi nikomur. Zato obljubim, da se bom potrudila in se kdaj še naučila kakšno ljudsko pesem, saj me uči o naši zgodovini in tudi razvoju in preteklosti tebe. Spominja me na tvoje muke in kako si garala da si lahko sedaj tukaj ob meni. Spomnila se bom tudi na svojo družino in dedke ter babice, ki so mi včasih prebiralili ljudsko slovstvo. Prav tako bom pomislila na svojo najljubšo knjigo in se opomnila, da je nikoli ne bi mogla razumeti, če ne bi prej spoznala tebe.

Posegala bom po več knjigah, pisala več zgodb in se učila, da bo moj kupček besed nekega dne postal prava gora, ki se bo dvigal visoko med oblake in me popeljala v izjemne svetove. Ko se zazrem v prihodnost, naju vidim, kako stojiva ponosno in trdno povezani z vsemi drugimi Slovenci v svetu, kjer nikakor nisi pozabljen, temveč spoštovan in cenjen zaradi svoje unikatnosti in vrednosti.

Včasih se nisem zavedala, kakšen dar mi pravzaprav si in sem te jemala za samoumevno kot mnogi drugi vendar od tega dne dalje bom opominjala sebe in tudi vse Slovence, da ti pa res nisi kar od muh. Iskreno upam, da boš verjela mojim besedam, saj srčno verjamem v njih. Kot si bila ti vedno z mano, bom tudi jaz s tabo, saj sva neločljivi. Eno za vedno.

Manca Čepin, 9. a
OŠ Črna na Koroškem
Center 142, 2393 Črna na Koroškem
(Mentorica: Milena Mesner)